

ALTERNATIEF VOOR DE BELEGINGSSTUDIE-CLUB: EEN SCHADUW-ORTEFEUILLE

De VEB realiseert zich dat de leden van de beleggingsstudieclubs een alternatief geboden moet worden om gezamenlijk te beleggen. Dat alternatief is het gezamenlijk bijhouden van een schaduwportefeuille. Diverse, helaas niet alle, brokers bieden de mogelijkheid om met een schaduwportefeuille te beleggen. Het kan natuurlijk door de leden van de vereniging zelf handmatig worden geadmistreerd in Excel, maar er zijn ook verschillende websites waarop fictieve portefeuilles en transacties eenvoudig kunnen worden bijgehouden, zoals www.sharesight.com en www.portfolio-performance.info.

Het samenstellen en bijhouden van een schaduwportefeuille kan binnen het formele kader van een vereniging, maar ook op informele wijze zonder de verenigingsrechtelijke administratieve verplichtingen. Deze schaduwportefeuille is periodiek te bespreken met de geïnteresseerden. Ook dan zijn afspraken te maken over een taakverdeling met betrekking tot het selecteren en volgen van bepaalde beleggingen of om bepaalde zaken uit te zoeken, zoals kosten. Een aantal brokers biedt de mogelijkheid om met virtueel geld, zonder risico een schaduwportefeuille in te richten. Vanzelfsprekend staat het de deelnemers vrij – voor eigen rekening en risico – te beleggen, al dan niet conform deze schaduwportefeuille.

gesteld over de verenigingsrechtelijke regelgeving, vooral over het uitkeren van winsten onder leden van een beleggingsstudieclub. Een club gaf aan dat tijdens het bestaan regelmatig tussentijdse kapitaalsuitkeringen zijn gedaan. “Doel was om de instap voor nieuwe leden niet te hoog te maken. Zodra het kapitaal per lid boven de 12.500 euro uitkomt, vindt een uitkering plaats van 2.500 euro om weer op 10.000 euro uit te komen.” Ook een aantal andere clubs heeft aangegeven (een deel van de) winsten te verdelen onder leden. Sommige hebben dat in hun reglement of statuten laten opnemen.

Voor verenigingen geldt een wettelijk uitkeringsverbod. Op grond van artikel 2:26 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek (BW) mag een vereniging geen winst onder haar leden verdelen. Ook de in het voorbeeld hiervoor genoemde ‘kapitaalsuitkering’ is feitelijk een uitkering van de koersstijging (van 2.500 euro) en dus het uitkeren van winst. Volgens de wet kan de rechtbank de vereniging in een uiterst geval ontbinden op grond van art. 2:21 lid 3 BW. Wij vermoeden dat dit slechts in zeer uitzonderlijke gevallen zal gebeuren. Toch menen wij er goed aan te doen om deze waarschuwing te geven.

Naast de basisregels die gelden voor alle verenigingen in Nederland, zijn er in de afgelopen jaren veel nieuwe wetten en regels bijgekomen waar beleggingsstudieclubs aan moeten voldoen. De VEB heeft hier de afgelopen jaren vele vragen over ontvangen. Zo zijn beleggingsstudieclubs verplicht om een LEI (*Legal Entity Identifier*)-nummer aan te vragen. Een LEI is na afgifte een jaar actief en kan elk jaar worden verlengd. Een verlopen LEI kan betekenen dat de betreffende club de mogelijkheid verliest om bepaalde financiële transacties te verrichten.

Een aantal clubs heeft ook aangegeven wel aan verschillen-

de regels te voldoen. Zo stelt de heer Wulfsen, secretaris van beleggingsstudieclub Nijbel, dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld en een kascontrole plaatsvindt. Ook is de club ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK), is er een LEI-registratie en zijn statuten opgesteld die ieder lid voor ontvangst heeft ondertekend. Tussentijds wordt geen geld uitgekeerd, alleen bij beëindiging van het lidmaatschap.

Recentelijk zijn er veel zaken om te regelen bijgekomen. Zo dienen in ieder geval de bestuurders (mogelijk ook de leden) bij het inschrijven van een beleggingsstudieclub bij de KvK zich te registreren in het UBO (*Ultimate Beneficial Owner*)-register. Ook is de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) van toepassing, zodat beleggingsstudieclubs de identiteit van leden dienen te onderzoeken en te controleren. De statutaire bestuurders van de clubs zullen ook kennis moeten opdoen over de verplichtingen onder de Wwft.

KRITISCHE NOTEN

Naast vragen over de wijze waarop beleggingsstudieclubs aan deze nieuwere wetten en regels kunnen voldoen, kraakten verschillende leden ook kritische noten over de toegenomen regeldruk. Een enkel lid heeft de publiciteit gezocht. Zo heeft een belegger in juli in *De Telegraaf* aangegeven dat de vereniging waarbij hij zich heeft aangesloten dreigt om te vallen. Hij is het er niet mee eens dat nu alle verenigingen onder de strenge regels gaan vallen, omdat een aantal bestuurders over de schreef is gegaan. Als voorbeeld is de problematiek bij woningcorporatie Vestia genoemd. Een oplossing om het verenigingsleven overeind te houden, is volgens deze belegger een ondergrens in de regeling. Grotere verenigingen

juridisch door te lichten. Dit vereist individueel advies van een deskundige jurist en in sommige gevallen van een fiscalist.

Vragen van Beleggingsstudieclubs

Naar aanleiding van het artikel dat in de vorige editie van *Effect* verscheen, zijn verschillende vragen binnengekomen.

Zo zijn er meerdere vragen